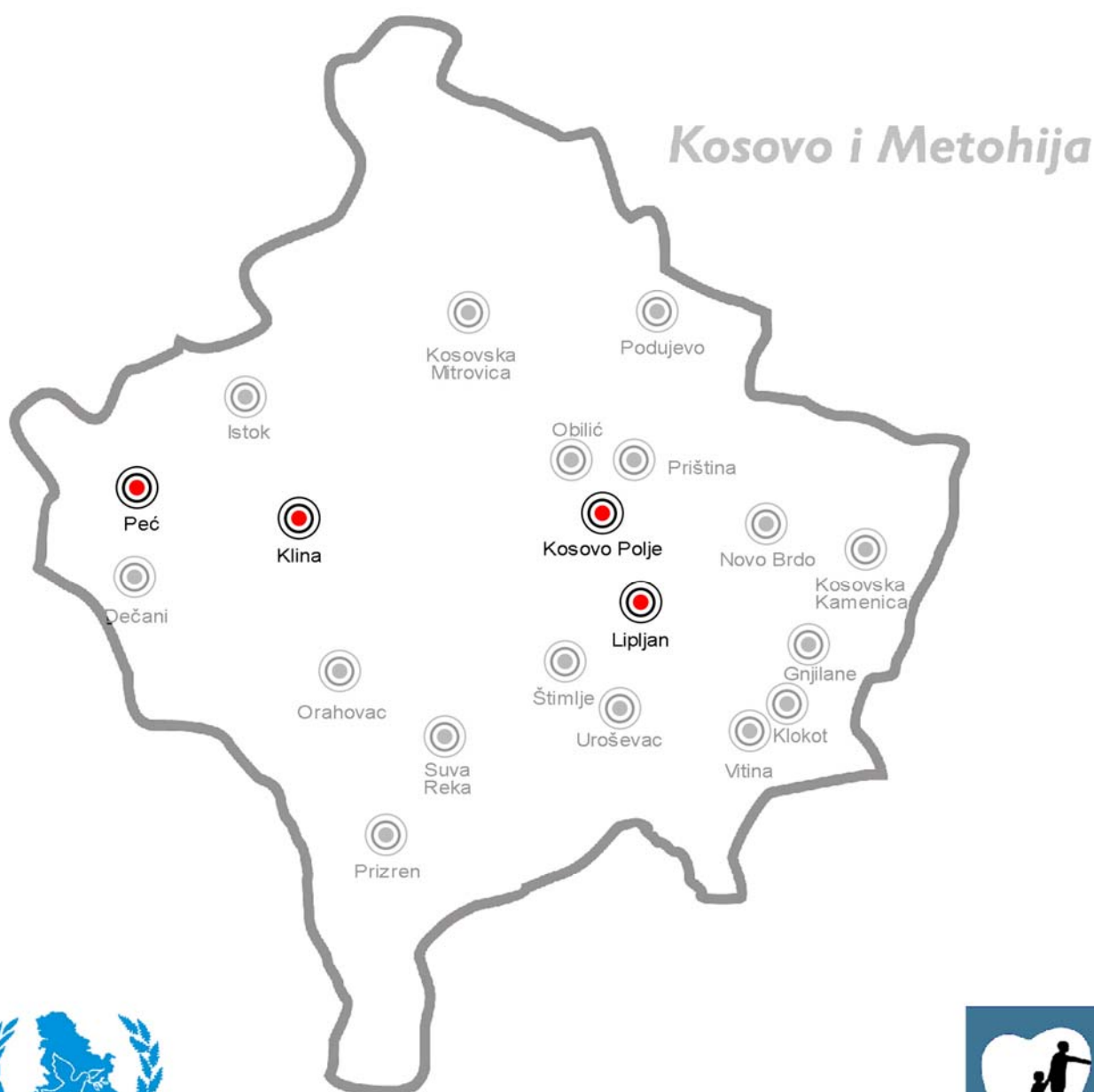

ELEKTRONSKI BILTEN

IZVEŠTAJI SA OPŠTINSKIH RADNIH GRUPA

U toku aprila meseca, Danski savet za izbeglice, organizovao je učešće interno raseljenih lica na četiri sastanka Opštinskih radnih grupa (ORG).

Sastanci Opštinske radne grupe održani su u Klini (05. Aprila), Kosovu Polju (14. aprila), Lipljanu (27. aprila) i Peći (29. aprila).

Klina

Proces povratka u opštini Klina pogotovo na projektu RRK II (III faza) nastavlja se punim intenzitetom, jer se bliži kraju, rečeno je na sastanku ove Opštinske radne grupe, na kome je dosta vremena bilo posvećeno trenutnoj bezbednosnoj situaciji.

Nakon što je **Remzije Marmulaku**, predstavnik KPS- a, izjavio da je bezbednosna situacija stabilna, iznoseći primer da je u martu mececu bilo samo par incidenata u selu Berkovo i da na tim slučajevima policija intenzivno radi, svoje neslaganje izrazili su učesnici skupa.

Tako je **Đorđe Krasić**, predstavnik sela Grebnik, istakao da ga ovakav izveštaj predstavnika KPS-a čudi i zabrinjava jer su od samog povratka izloženi provokacijama, pretnjama i prozivkama. Naveo je da je 18. Marta, posle ponoći, izveden oružani napad na njegovu kuću, kao i oružani napad na selo Drsnik, a da o tome nije bilo reči ni u sredstvima informisanja, kao ni u političkim strukturama SO Klina. **Remzije Marmulaku** je odgovorio da se na tim slučajevima radi, a potpredsednik opštine **Zenun Zeća** je dao objašnjenje da se slučaj u Grebniku desio kasno tako da nisu mogli da se odmah oglase. Za slučaj koji se dogodio u selu Drsnik došli su do saznanja da su pucnji bili u vazduh i da nisu bili usmereni ni u koga. ali bez obzira na sve, SO Klina osuđuje takve incidente.

Mihajlo Čekraić, predstavnik sela Drsnik, izneo je kao primer napad na porodicu Ribać. Radi se o časnom čoveku, naveo je on, koji je otišao u obilazak svojih njiva kada je napadnut iz vatrenog oružja. Za prvi metak koji je prošao pored njega pomislio je da je slučajni pucanj, ali ga je drugi pucanj uverio da je baš on bio meta napada.

INFORMACIJA KANCELARIJE ZA POVRATAK I ZAJEDNICE

Milorad Šarkovic, predstavnik kancelarije za povratak i zajednice, je rekao da se proces povratka u opštini Klina i dalje nastavlja, rekavši da se zbog toga što se bliži kraj radova na RRK II projektu (III faza), sve intenzivnije radi.

Cvetko Ivanović, IRL učesnik na ORG i predstavnik sela Podgrađe, rekao je da je 15.12.2009. godine bio rok za završetak radova na izgradnji kuća u ovom selu, ali da to još uvek nije urađeno iako je rok više puta pomeran. Kuće u selu Podgrađe se svakodnevno uništavaju, pa je on zato insistirao da se ubrza nastavak radova, jer su IRL-a zbog svega navedenog izgubila poverenje u Ministarstvo za zajednice i povratak.

Bogdan Dašić, predstavnik sela Rudice, govorio je o dve povratničke porodice iz ovog sela, obe sa po četiri člana domaćinstva, kojima je određena mala kvadratura kuća (po 45 m²). Zahtevao je da oni, do izgradnje kuća, kao i svi budući povratnici u ovo selo, budu tamo smešteni, a ne u selu Vidanje.

Gavrilo Karavelić, IRL učesnik na ORG i predstavnik sela Budisavci, govorio je o tome da su IRL redovni posetioци sela Budisavci, da su dobro prihvaćeni od komšija Albanaca, ali da se sada pojavljuje lista nepoželjnih Srba za planiranu „idi- vidi“ posetu.

Nenad Stašić, IRL učesnik na ORG i predstavnik sela Drenovac, zatražio je informacije o povratku u selo Drenovac.

Milorad Šarković je odgovorio da u slučaju Vulić Slavka nisu stvoreni politički uslovi za njegov povratak. Kancelarija za povratak i zajednice je pozvala predstavnike Srba i Albanaca u Rudicama da se dogovore i izgode odnose. Isti je slučaj i sa selom Budisavci gde je lično predsednik SO Klina hteo da razgovara sa Albancima, međutim, oni nisu želeli da prihvate razgovor na tu temu. Albanci iz sela Rudice su pozvani na današnji sastanak, ali se, nažalost, nisu odazvali što izaziva određenu sumnju u njihovu spremnost na saradnju u rešavanju međuljudskih odnosa. Šarković je pozvao radnu grupu da podrži povratak Slavka Vulića u selo Rudice. On je napomenuo da meštani Podgrađa ne trebaju da gube nadu, jer će započeti radovi morati da se završe. Za selo Drenovac najavljen je spontani povratak i da ne bi došlo do zatezanja odnosa Kancelarija za povratak i zajednice je zatražila odlaganje povratka. Osmog marta je održan sastanak sa predsednikom SO Klina i dogovoreno je da se stvori povoljnija politička klima za povratak.

Bogdan Dašić, predstavnik sela Rudice, smatra da se Slavku Vuliću treba dozvoliti povratak, a ako neko ima neka saznanja oko njegovog ponašanja za vreme rata tu su policijski i sudski organi, pa neka oni vrše svoj posao.

IZVEŠTAJ MINISTARSTVA ZA POVRATAK I ZAJEDNICE, NVO U VEZI SA PLANOVIMA I AKTIVNOSTIMA U SO KLINA (UNHCR, DRC, KAAD, IOM,)

Aleksandar Đekić, predstavnik Ministarstva za povratak i zajednice, istakao je da je realizacija projekta jasna i da je trebalo da se realizuje do 15.12. 2009. godine. Po njegovim rečima, kašnjenje radova u Podgrađu vezuje se za krađu materijala u Vučitrnu. Ministarstvo nije moglo da reaguje jer nije imalo dodatna sredstva u budžetu i pokušaće da reši taj problem.

Donika Alidjiku, predstavnik DRC-a, rekla je da je 15 povratnika za Rudice smešteno u selu Vidanje. Porodica Dejana Dašića je smeštena u selu Rudice, a porodica Ivica Dašića u selu Vidanje i da je on tražio premeštaj u svoje selo.

Besim Alaj, predstavnik UNHCR-a Peć, je naglasio da u SO Klina ima organa koji mogu u više detalja da se bave svim ovim problemima i pitanjima o kojima se danas pričalo i zamolio prisutne da više pažnje i priče posvete većim problemima vezanim za celokupan povratak. Što se tiče „idi –vidi“ posete za selo Budisavci nema nikakvih smetnji, ona će biti održana onda kada je i zakazana. Alaj se zahvalio lokalnim institucijama, posebno Kancelariji za zajednice i povratak, za trud i zalaganje na osnovu čega je Klina dobila puno više kuća u odnosu na ostale tri opštine uključene u projekat RRK II.

Zenun Zeća je na kraju sastanka istakao da je lista povratnika prihvaćena. Da je običeno 39 porodica (19 je prihvaćeno), a uradiće se onoliko kuća koliko bude sredstava. Lista od 19 povratničkih porodica je prihvaćena od strane ORG.

Kosovo Polje

Na sastanku, kojim je predsedavao **Hisen Slamniku**, opštinski službenik za povratak, razgovaralo se o usvajanju Strategije za povratak u 2011. godini, razmatrali su se zahtevi za grupni i pojedinačni povratak, a bilo je reči i o pitanju povratka stanovnika Kosova koji do 1999 god. nisu bili žitelji opštine Kosovo Polje.

USVAJANJE OPŠTINSKE STRATEGIJE ZA POVRATAK U 2011. GODINI

Hisen Slamniku, obavestio je prisutne da je dostavio Strategiju za povratak NVO „Božur” i da bi bilo dobro da se Strategija za povratak usvoji na današnjem sastanku.

Bogoslav Šupić, IRL učesnik na ORG i predstavnik sela Gornje Dobrevu, je rekao da oni nisu dobili Strategiju za povratak i da ne zna kako je položaj meštana Gornjeg Dobreva zacrtan u Strategiji za povratak. **Slađana Lazić**, službenik za povratak, je odgovorila da Gornje Dobrevu i u 2011. godini ostaje kao prioritet u radu SO Kosovo Polje, a **Hisen Slamniku** je to potvrdio i ponovio da bi bilo u interesu svih da se Strategija za povratak usvoji na današnjem sastanku, a ako se to ne desi treba ostaviti 15 dana da se daju primedbe za usvajanje konačne Strategije.

Mifail Mustafa, predstavnik OSCE-a, postavio je pitanje da li će stari dokument biti na snazi dok se novi ne usvoji i da li i dalje važi lista za Gornje Dobrevu. Predložio je da se odrede prioriteti i da se što pre realizuju, a da se da se iz plana zacrtanog u Strategiji skinu projekti koji su već realizovani.

Slađana Lazić, službenik za povratak, obavestila je prisutne da je u opštini obavljen razgovor između sveštenika SPC i predsednika SO Kosovo Polje o stanju groblja u Gornjem Dobrevu.

RAZMATRANJE ZAHTEVA ZA POVRATAK- GRUPNI I POJEDINAČNI

Hisen Slamniku, je rekao da je spisak građana Gornjeg Dobreva dostavljen Ministarstvu za zajednice i povratak onako kako je dat od strane meštana, a zatim je čitao spisak građana koji žele pojedinačno da se vrate ili traže pomoć u gradnji i adaptaciji objekata, a žive na Kosovu.

Muamera Mačkić, predstavnica MZP-a, napomenula je da su svi koji su se obraćali Ministarstvu za povratak bili upućivani na SO Kosovo Polje i zamolila je predstavnike Kancelarije za zajednice da kad idu u obilazak sagledavanja stanja tih građana pozovu i predstavnike Ministarstva za povratak kako bi i oni bili prisutni.

Vitia Valon, predstavnik UNHCR-a, predložila je da se pre sastanka pregledaju zahtevi o kojima treba da se raspravlja i tako će svi biti spremniji da učestvuju u na sastanku.

Na kraju ove tačke usvojeno je pet zahteva za pomoć od ukupno dvadeset tri podnetih.

Hisen Slamniku izvestio je prisutne da su u SO Kosovo Polje došli zahtevi za povratak lica koja do 1999. godine nisu bili stanovnici te opštine. Smatra da takva lica treba da iz svojih opština donesu neki dokument koji bi objasnio zašto oni ne mogu da se vrate u mesto gde su živeli do 1999. godine i ako postoji neki opravdan razlog te slučajeve treba uzeti u razmatranje.

ŠTO PRE SA IZGRADNJOM

Bogoslav Šupić je rekao da njegovi sugrađani očekuju da gradnja prvih deset kuća za povratnike počne što pre.

Hisen Slamniku je rekao da su sve u vezi toga podneli Ministarstvu za povratak i da je opština učinila sve. Ostaje da se pronađu donatori koji bi omogućili da se sa gradnjom kuća za povratnike počne u najskorije vreme.

Muarema Mačkić, MZP, obavestila je prisutne da su u Ministarstvu izvršene promene i da će ih ona o svemu lično izvestiti i založiti se da se raseljenima iz Gornjeg Dobreva što pre izgrade kuće i omogući povratak.

Lipljan

I na ovom sastanku kojim je predsedavao Fljorent Hodža, potpredsednik SO Lipljan, dosta vremena proteklo je u diskusiji vođenoj na temu bezbednosne situacije. Nakon što je Sanije Bitići, predstavnikca KPS-a, rekla da je situacija na području opštine dobra i da nije bilo incidenata, došlo je do određenih pitanja učesnika sastanka.

BEZBEDNOSNA SITUACIJA

Smiljana Marković, IRL učesnik na ORG, se obratila predstavnici KPS-a sa pitanjem da li je slučajno izostavila incident koji se dogodio na groblju u selu Staro Gracko gde je pronađena mina ili možda Sanije Bitići smatra da je taj incident nevažan kao i da je ta informacija kao vrlo važna vest bila na televiziji i obišla svet, a KPS situaciju prikazuje kao dobru. **Sanije Bitići** je odgovorila da policija radi svoj posao i da takvih situacija ima i na drugim lokacijama. **Milanka Badžar**, predstavnica UNHCR-a, rekla je da je groblje očišćeno i da je policija proverila da tamo nema mina.

Fljorent Hodža je ubeđen da je bezbednosna situacija dobra kao što kaže predstavnica KPS-a Sanije Bitići. Prema prikupljenim informacijama mina je jugoslovenske proizvodnje iz perioda ratnih dešavanja, a građani treba da daju svoj doprinos tako što će prepustiti da nadležni rade svoj posao.

Smiljana Marković se nije složila sa ovakvim odgovorom jer su na prošlom sastanku konstatovali da je groblje u Starom Grackom lepo očišćeno pa bi se i mina tad videla, a slična situacija je bila i prošle godine kada je uoči Zadušnica na groblju pronađena mina. Svima je poznato da je u Starom Grackom ubijeno 14-oro ljudi i da krivci nisu pronađeni.

Kako to objasniti ljudima koji nameravaju da se vrate i koji traže prvi put od 1999. da obiđu groblje za Zadušnice, pitala je ona. Rad policije se vidi pa se postavlja pitanje da li policija neće ili nije sposobna da se izbori sa problemima, zaključila je Marković.

Jelena Vojinović, IRL učesnik na ORG, smatra da je SO Lipljan oduvek važila za kulturnu i civilizovanu sredinu u kojoj je uvek živelo različito stanovništvo i gde se nikad nisu dešavale ovakve stvari. Zato smatra da je bezbednosna situacija loša i da se na sledećem sastanku podnese izveštaj o tome šta je urađeno po pitanju bezbednosti.

Fljorent Hodža smatra da su svi osudili incident i da će policija sve ovo uzeti u obzir, a da je dobro što niko nije stradao kao i da će nadležni ispitati ovaj slučaj i podneti izveštaj. Ovakve stvari rade loši ljudi koji imaju loše namere i loše ciljeve, a da je cilj SO Lipljan da se svi građani osećaju bezbedno. **Milanka Badžar** je napomenula je da je kretanje u SO Lipljan slobodno, **Rade Kosanović**, IRL, smatra da nije bitno koje to učinio, jer to nije dobro ni za Srbe ni Albance.

Fljorent Hodža se nadovezao da se ne može reći ko je to uradio i da to može biti i Srbin i Albanac. Smiljana Marković smatra da to sigurno nisu Srbi uradili, jer ne bi postavljali mine na svom groblju, ali je zanima da li su prošlogodišnji počinioci pronađeni.

Fljorent Hodža razume da je uznemirenost velika, ali da su imali razgovor sa srpskom zajednicom i da ovom incidentu nije dat veliki značaj.

INFORMISANJE OD STRANE OSP, IRL, NVO i UNHCR

Lidija Jovanović, opštinski službenik za povratak, obavestila je prisutne da su od UNHCR-a dobili aplikaciju za porodicu Zoraja dok se za porodice Gaši i Lalić Mariju trebaju obratiti KPA. Kancelarija se bavila i prisilnim povratnicima Nurije Šarku, povratnik iz Nemačke, kao i Limunom Bedrolijem, povratnikom iz Finske.

Rešadija Redžepagić, predstavnica Ministarstva za zajednice i povratak, na pitanje zašto neki povratnici nisu dobili pomoć u pokušaju odgovorila je da se tri meseca nije radilo zbog izbora i da budžet nije usvojen, a da će dobiti pomoć kad stignu sredstva.

Fljorent Hodža, potpredsednik SO Lipljan, rekao je da je budžet usvojen, ali da SO ima problema i oko investicija.

Rade Kosanović, IRL, pobunio se što se on još uvek ne može vratiti u Vrševac, a porodica Zoraja se vraća, dok je Smiljana Marković tražila je da se očisti groblje u Vrševcu. Fljorent Hodža je rekao da se slaže sa predlogom Smiljane Marković i da takve predloge odobrava.

Aleksandar Čanović, povratnik, pitao je zašto njegov slučaj nije rešen mada je od KPA doneo potvrdu 23.04.2009.godine, javio se Ministarstvu za povratak i UNHCR-u, ali to niko nije uzeo u obzir pa do danas njegov povratak nije realizovan.

Milanka Badžar je podsetila Čanovića da je tad imao problema sa komšijom.

Peć

Sabahudin Ćiriković, opštinski službenik za povratak, koji je predsedavao sastankom, u svom izlaganju, naveo je aktivnosti sprovedene u prethodnom mesecu i zamolio prisutne da mu se slobodno obrate ako ih nešto zanima s obzirom da veći broj službi ne prisustvuje sastanku pa će se on truditi da im pomogne onoliko koliko bude u njegovoj moći.

U prošlom periodu bilo je više sastanaka sa NVO u cilju povratka azilanata iz evropskih zemalja, a posebno iz Belgije. Dosta se vodila polemika oko povratka raseljenih iz zemalja u neposrednom okruženju Makedonije, Bosne i ostalih republika bivše Jugoslavije. Lista koja je prošli put čitana data je Ministarstvu za zajednice i povratak, a naša obaveza je bila da obiđemo mesta i lokacije ljudi koji su se upisali za povratak i utvrđivanje da li ispunjavaju uslove koji se traže. U narednom periodu biće aktivnosti oko povratka Roma i davanja placeva za njihov povratak u SO Peć. Takođe, pojavio se veći broj lica koja su iz drugih opština, ali žele da žive ovde, zbog problema koje imaju u svojim opštinama. U opštini smo dobili neke projekte za lica koja žele da osnuju firmu od koje bi živeli, radili i tako obezbedili sebi opstanak u ovom delu Kosova, istakao je u uvodnoj reči Ćirković

Predstavnik UNHCR-a saglasio se sa njegovim izveštajem i rekao da nema šta da doda na tu temu. Predstavnik organizacije IOM rekao je da je program za stabilizaciju kod Evropske zajednice pri kraju. Prva faza ovog projekta je završena, sada je na redu druga faza. Odobreno je 10 individualnih projekata i samo tri za urbanu zajednicu. To je projekat za ekonomski razvoj, dok će treća faza početi kasnije.

Aleksandar Đekić, Ministarstvo za zajednice i povratak, u svom izlaganju, naveo je da će oni u narednom periodu napraviti listu sa lokalnom upravom u Peći i da će se na taj način naći pravi korisnici.

Sabahudin Ćiriković je naglasio je da je više puta bilo problema oko predstavnika sela koja žele da se vrate. Svi znaju kakvi su problemi bili sa selom Crni Vrh oko predstavljanja ljudi gde se više ljudi pojavilo kao predstavnici sela pa se onda naša služba našla u problemu sa tim istim predstavnicima.

Bratislav Martinović, IRL učesnik na ORG, je rekao da predstavnici Kancelarije za povratak znaju stanje na terenu i imaju prave informacije kao i da IRL trebaju zajedno sa njima da obiđu teren i tako sagledaju pravu sliku koja neće biti jednostrana. Njega su predložili IRL iz njegovog sela i on mora njima da pruži objašnjenje šta je za njih uradio na terenu. Zamolio je opštinske službenike da mu daju kopiju liste koju su prošli put pročitali jer su uočili dosta grešaka i dupliranje imena. Martinović misli da donatori zatežu proces povratka, kao i da je on danas izvadio kosovsku ličnu kartu bez problema.

Ćirković je na to odgovorio da on misli da svako ko želi da pravi kuću mora sam da aplicira, to je njegovo pravo i niko za njega neće podnositi dokumenta. Rekao je da će se lično založiti da DRC ne vodi ove grupe, a razlog za to je loša saradnja sa DRC-om oko papira i ostalog koje se vezuje za povratak. Takođe je prisutne informisao da Vlada Srbije pravi sedam kuća u opštini Peć da mu nije jasno kako će da sprovedu procedure vezane za infrastrukturu bez saradnje sa opštinom.

Predstavnik lokalne zajednice Klinčina je rekao da meštani imaju probleme sa jednim Srbinom oko imovine. Imovinsko-pravni odnosi nisu raščišćeni i pitanje je kada će moći da se dobiju placevi, a tek nakon obezbeđenja placeva će moći da se aplicira.

Milivoje Korićanin, IRL učesnik na ORG, po pitanju pisma Dragana Gojkovića kaže da je to čista blamaža i da oni znaju kako je Gojković radio i kako je došlo do tih sukoba. Njega zanima spisak koji je čitan prošli put i da oni treba da kontaktiraju te ljude i blagovremeno ih obaveste da na vreme sprema dokumenta za izgadnju kuća. Zato je zamolio da na spisku budu pravi povratnici da se ne bi desilo kao u Belom Polju da jedni drugima razbijaju kuće, jer vlasnici nisu tu. Uvek kada postoje najbolje namere da se uradi nešto ispravno desi se greška ili zamerka kao sa Pavićevićem koji sada neće da se vrati jer ste dobili mišljenje o njemu. Spisak koji je pročitao na prošlom sastanku treba realizovati što pre jer je došao kraj strpljenja i lažnim nadama. Građani su ogorčeni zbog čekanja, papirologije i procedure kroz koju prolaze, naglasio je Korićanin.

Aleksandar Đekić je dao odgovor na pitanje učesnika IRL da li će kuće koje se grade imati na plafonu lamperiju ili ploču. Objasnio je da će se graditi prema usvojenim kriterijumima, važećem Priručniku za održivi povratak, koji predviđa da iznad plafona bude betonska ploča, a da će kvadratura kuće zavisiti od broja članova porodice koji su se vraćaju.

Evropska unija

Podrška procesu povratka i reintegracije raseljenih i izbeglih lica koja su trenutno u Srbiji na Kosovo, u Hrvatsku i BiH
Projekat finansira EU, njime upravlja Evropska agencija za rekonstrukciju, a kofinansira UNHCR

